

Briuselis, 2026 m. kovo 10 d.
(OR. en)

6615/26

LIMITE

CORLX 193
CFSP/PESC 271
CONUN 20
COARM 19

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS SPRENDIMAS, kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų dėl neteisėtų įprastinių ginklų ir jų šaudmenų teikimo mechanizmas siekiant sumažinti ginklų nukreipimo ir neteisėtos prekybos jais riziką (*iTrace VI*)

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2026/...

... m. ... d.

**kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų
dėl neteisėtų įprastinių ginklų ir jų šaudmenų teikimo mechanizmas
siekiant sumažinti ginklų nukreipimo ir neteisėtos prekybos jais riziką (*iTrace VI*)**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2016 m. Visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje (toliau – Visuotinė ES strategija) pabrėžiama, kad Sąjunga remia taiką, garantuos savo piliečių bei teritorijos saugumą ir padidins savo indėlį į kolektyvinį saugumą. Visuotinėje ES strategijoje taip pat tvirtai pritariama tam, kad būtų visapusiškai įgyvendintos daugiašalės nusiginklavimo, ginklų neplatavimo ir ginklų kontrolės sutartys bei režimai ir užtikrintas jų vykdymas, ir raginama užtikrinti „tarptautinį ginklų atsekamumą“, pripažįstant, kad Europos saugumas priklauso nuo geresnio bendro vidaus ir išorės grėsmių ir iššūkių vertinimo;
- (2) 2018 m. lapkričio 19 d. ES strategijoje „Saugoti ginklus – ginti piliečius. ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategija“ (toliau – ES ŠLG strategija) pabrėžiama, kad neteisėti šaunamieji ginklai, šaulių ir lengvieji ginklai (toliau – ŠLG) ir toliau prisideda prie nestabilumo ir smurto Sąjungoje, jos artimiausiose kaimyninėse šalyse ir likusioje pasaulio dalyje. ES ŠLG strategijoje nustatyta Sąjungos veiksmų sistema tiems iššūkiams įveikti ir įsipareigojama remti mokslinius tyrimus, skirtus neteisėtų ŠLG kilmei konfliktų zonose išsiaiškinti, pavyzdžiui, vykdant bendrovės „Conflict Armament Research“ projektą *iTrace* (toliau – projektas *iTrace*);
- (3) neteisėta įprastinių ginklų ir šaudmenų gamyba, perdavimas bei apyvarta ir jų perteklinis kaupimas bei nekontroliuojamas plitimas didina nesaugumą Europoje ir jos kaimyninėse šalyse, taip pat daugelyje kitų pasaulio regionų, dėl jų aštrėja konfliktai ir kenkiama taikos kūrimui pasibaigus konfliktui, taigi keliama didelė grėsmė Europos taikai ir saugumui;

- (4) ES ŠLG strategijoje pabrėžiama, kad Sąjunga remia Jungtinių Tautų specialistų grupių, kurios stebi ginklų embargus, darbą ir apsvarstys būdus, kaip sudaryti geresnes sąlygas ginklų eksporto kontrolės tikslais susipažinti su tų specialistų grupių išvadomis dėl nukreipimo ir dėl neteisėtų šaunamųjų ginklų bei ŠLG;
- (5) 2001 m. liepos 20 d. priėmus Jungtinių Tautų veiksmų programą dėl visų neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo (toliau – JT veiksmų programa), visos JT valstybės narės įsipareigojo užkirsti kelią neteisėtai prekybai ŠLG ar jų nukreipimui leidimo neturintiems gavėjams, o vertinant eksporto leidimo paraišką visų pirma atsižvelgti į ŠLG nukreipimo į neteisėtą prekybą riziką;
- (6) 2005 m. gruodžio 8 d. JT Generalinė Asamblėja priėmė Tarptautinį dokumentą, įgalinantį valstybes laiku ir patikimai nustatyti bei atsekti neteisėtus ŠLG (toliau – Tarptautinis atsekimo dokumentas);

- (7) 2024 m. birželio 28 d. ketvirtojoje JT veiksmų programos ir Tarptautinio atsekimo dokumento peržiūros konferencijoje visos JT valstybės narės patvirtino įsipareigojimą skatinti valstybes atsekti neteisėtus ŠLG, įskaitant tuos, kurie randami konfliktinėse ir pokonfliktinėse situacijose, susipažinti su įrašais valstybėje, kurioje buvo rastas ŠLG, konsultuotis su to ginklo gamybos valstybe arba atlikti tuos abu veiksmus. Tas įsipareigojimas atitinka 2022 m. paskelbtą galutinę ataskaitą „Aštuntojo kas dvejus metus rengiamo valstybių susitikimo, skirto JT veiksmų programos įgyvendinimui apsvarstyti, galutinėje ataskaitoje“, kurioje pažymima, kad svarbu parengti arba nustatyti griežtas nacionalines ŠLG ženklavimo, registravimo ir atsekamumo reglamentavimo sistemas, vadovaujantis Tarptautiniu atsekimo dokumentu, kad būtų užkirstas kelias ŠLG nukreipimui ir neteisėtam tarptautiniam perdavimui leidimo neturintiems gavėjams ir su tuo kovojama;
- (8) 2014 m. gruodžio 24 d. įsigaliojo Sutartis dėl prekybos ginklais (toliau – SPG). SPG tikslas – nustatyti kuo aukštesnius bendrus tarptautinius standartus tarptautinei prekybai įprastiniais ginklais reglamentuoti arba tokiam reglamentavimui tobulinti, siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai įprastiniais ginklais, panaikinti ją ir užkirsti kelią įprastinių ginklų nukreipimui. Sąjunga turėtų padėti visoms JT valstybėms narėms vykdyti veiksmingą ginklų perdavimo kontrolę, siekiant užtikrinti, kad SPG būtų kuo veiksmingesnė, visų pirma kiek tai susiję su jos 11 straipsnio įgyvendinimu;

- (9) Sąjunga anksčiau projektą *iTrace* rėmė priimdama Tarybos sprendimus 2013/698/BUSP¹, (BUSP) 2015/1908², (BUSP) 2017/2283³, (BUSP) 2019/2191⁴ ir (BUSP) 2023/387⁵, kuriais atitinkamai buvo remiami *iTrace I*, II, III, IV ir V, ir turėtų remti ir *iTrace VI* – šeštąjį šio visuotinio ataskaitų dėl neteisėtų įprastinių ginklų ir jų šaudmenų teikimo mechanizmo etapą, kad prisidėtų prie Europos kolektyvinio saugumo, kaip numatyta Visuotinėje ES strategijoje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

-
- ¹ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/698/BUSP, kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų dėl neteisėtų šaulių ir lengvųjų ginklų bei kitų neteisėtų įprastinių ginklų ir šaudmenų teikimo mechanizmas siekiant sumažinti neteisėtos prekybos jais riziką, (OL L 320, 2013 11 30, p. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/698/oj>).
- ² 2015 m. spalio 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/1908, kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų dėl neteisėtų šaulių ir lengvųjų ginklų bei kitų neteisėtų įprastinių ginklų ir šaudmenų teikimo mechanizmas siekiant sumažinti neteisėtos prekybos jais riziką (*iTrace II*), (OL L 278, 2015 10 23, p. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1908/oj>).
- ³ 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/2283, kuriuo remiamas visuotinis pranešimų apie neteisėtus šaulių ir lengvuosius ginklus bei kitus neteisėtus įprastinius ginklus ir šaudmenis, siekiant mažinti neteisėtos prekybos jais riziką, mechanizmas (*iTrace III*), (OL L 328, 2017 12 12, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2283/oj>).
- ⁴ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/2191, kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų dėl neteisėtų įprastinių ginklų ir jų šaudmenų teikimo mechanizmas siekiant sumažinti ginklų nukreipimo ir neteisėtos prekybos jais riziką („*iTrace IV*“), (OL L 330, 2019 12 20, p. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2191/oj>).
- ⁵ 2023 m. vasario 20 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/387, kuriuo remiamas visuotinis ataskaitų dėl neteisėtų įprastinių ginklų ir jų šaudmenų teikimo mechanizmas siekiant sumažinti jų nukreipimo ir neteisėto perdavimo riziką (*iTrace V*) (OL L 53, 2023 2 21, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/387/2023-02-21>).

I straipsnis

1. Siekiant įgyvendinti Visuotinę ES strategiją, Tarybos bendrąją poziciją 2008/944/BUSP⁶ su pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu (BUSP) 2025/779⁷, ir 2018 m. ES ŠLG strategiją, taip pat skatinti taiką bei saugumą, pagal projektą *iTrace* vykdoma Sąjungos remtina veikla siekiama šių konkrečių tikslų:
  - nuolat prižiūrėti patogią naudoti visuotinę informacijos apie įprastinių ginklų ir jų šaudmenų nukreipimo arba neteisėtos prekybos jais konflikto paveiktose teritorijose dokumentuotų atvejų valdymo sistemą (*iTrace*), kad politikos formuotojai, įprastinių ginklų kontrolės ekspertai ir įprastinių ginklų eksporto kontrolės pareigūnai gautų atitinkamos informacijos, kad būtų parengtos veiksmingos, įrodymais grindžiamos kovos su neteisėtu įprastinių ginklų ir jų šaudmenų plitimu strategijos ir projektai;

---

⁶ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, (OL L 335, 2008 12 13, p. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

⁷ 2025 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2025/779, kuriuo iš dalies keičiama Bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, (OL L, 2025/779, 2025 4 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/779/oj>).

- mokyti ir kuruoti konflikto paveiktų valstybių nacionalines institucijas, kad būtų plėtojami tvarūs nacionaliniai neteisėtų įprastinių ginklų identifikavimo ir atsekimo pajėgumai, skatinamas tęstinis bendradarbiavimas pagal projektą *iTrace*, geriau nustatomi fizinio saugumo ir atsargų valdymo (FSAV) prioritetai, veiksmingiau apibrėžiami nacionaliniai ginklų kontrolės ir teisėsaugos pagalbos poreikiai, visų pirma pasitelkiant Sąjungos finansuojamas iniciatyvas, pavyzdžiui, Interpolo duomenų apie neteisėtus ginklus ir jų atsekimo valdymo sistemą (iARMS) ir Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol) veiklą, ir stiprinamas dialogas su Sąjungos misijomis ir iniciatyvomis;
- atlikti dažnesnius ir ilgesnius įprastinių ginklų ir jų šaudmenų, kurių neteisėta apyvarta vykdoma konflikto paveiktose teritorijose, tyrimus veiksnių vietoje, kad būtų renkami *iTrace* duomenys, atsižvelgiant į aiškius valstybių narių ir Sąjungos delegacijų prašymus;
- teikti konkrečiai pritaikytą paramą valstybių narių ginklų eksporto kontrolės institucijoms ir ginklų kontrolės politikos formuotojams, įskaitant pakartotinius projekto *iTrace* darbuotojų konsultacinius apsilankymus valstybių narių sostinėse, visą parą veikiančią pagalbos tarnybą, kuri teiktų skubias konsultacijas dėl rizikos vertinimo ir kovos su nukreipimu strategijų, saugių stacionarių ir mobiliųjų rezultatų suvestinių programų techninę priežiūrą, kad būtų iškart pranešama apie nukreipimo po eksporto atvejus, ir (valstybių narių prašymu) užtikrinimą, kad projekto *iTrace* darbuotojai atliktų patikrą po išsiuntimo;

- didinti informuotumą platinant projekto rezultatus, tarptautinės ir nacionalinės politikos formuotojams, ginklų kontrolės ekspertams ir ginklų eksporto licencijų išdavimo institucijoms propaguojant *iTrace* tikslus ir galimas funkcijas, stiprinant tarptautinius įprastinių ginklų ir jų šaudmenų bei susijusių reikmenų neteisėto plitimo stebėsenos pajėgumus, taip pat padėti politikos formuotojams nustatyti prioritetines sritis, kuriose reikalinga tarptautinė parama ir bendradarbiavimas, ir mažinti įprastinių ginklų ir jų šaudmenų nukreipimo riziką;
- teikti pagrindinių politikos klausimų ataskaitas, parengtas remiantis veiksnių vietoje atliktų tyrimų metu surinktais ir sistemoje *iTrace* pateiktais duomenimis, dėl konkrečių sričių, į kurias turėtų būti atkreiptas tarptautinis dėmesys, įskaitant pagrindinius prekybos įprastiniais ginklais ir jų šaudmenimis dėsningumus, taip pat įprastinių ginklų ir jų šaudmenų bei susijusių reikmenų, kuriais neteisėtai prekiaujama, regioninį pasiskirstymą, ir
- toliau užtikrinti įprastinių ginklų ir jų šaudmenų atsekimą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, nes tai yra veiksmingiausias būdas kuo išsamiau nustatyti ir patikrinti mechanizmus, kuriais naudojantis įprastiniai ginklai ir jų šaudmenys nukreipiami leidimo neturintiems naudotojams; atsekimą papildys tolesni tyrimai, kuriuos vykdant daugiausia dėmesio bus skiriama žmonių, finansinių ir logistikos tinklų, atsakingų už neteisėtą įprastinių ginklų perdavimą, nustatymui.

2. Išsamus remiamo projekto aprašymas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis).
2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto projekto techninį įgyvendinimą vykdo bendrovė „Conflict Armament Research Ltd.“ (CAR).
3. CAR atlieka savo užduotis vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su CAR sudaro būtinus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytam projektui įgyvendinti skiriama 6 000 000 EUR finansinė orientacinė suma. Bendra biudžeto sąmata visam projektui yra 8 400 000 EUR; ši suma skiriama pasitelkiant bendrą CAR ir Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos finansavimą.
2. Iš 1 dalyje nustatytos finansinės orientacinės sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų taisyklių ir procedūrų .

3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodyta finansinė orientacinė suma būtų tinkamai tvarkoma. Tuo tikslu ji sudaro būtiną susitarimą su CAR. Tame susitarime nustatoma, kad CAR turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą tokiu būdu, kuris atitiktų įnašo dydį.
4. 3 dalyje nurodytą susitarimą Komisija stengiasi sudaryti kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo. Ji informuoja Tarybą apie bet kokius sunkumus, kurie kyla to proceso metu, ir praneša to susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis teikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas, grindžiamas reguliariai kas ketvirtį CAR rengiamomis aprašomosiomis ataskaitomis. Tos ataskaitos yra Tarybos atliekamo šio sprendimo taikymo rezultatų įvertinimo pagrindas. Siekiant padėti Tarybai vykdyti tą vertinimą, 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto projekto vertinimą atlieka išorės subjektas.
2. Komisija Tarybai teikia ataskaitas, susijusias su 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto projekto finansiniais aspektais.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams nuo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos arba jei per tą laikotarpį susitarimas nesudaromas, šis sprendimas nustoja galioti praėjus šešiams mėnesiams nuo jo įsigaliojimo dienos.

Priimta ...

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
